EU4Ukraine Review

Вісник співпраці ЄС-Україна

Січень 2023

Новини кампаній

«Несемо світло разом!». Стартувала кампанія з обміну ламп →

Обсяг військової допомоги ЄС перевищив 9 млрд. євро →

Новини проєктів

Молодь
«Україна там, де я»:
як діти-переселенці відкривають для себе Уманщину →

Адмінреформа
EU4PAR допомагає уряду роз'яснювати новий закон
про адміністративну процедуру →

Агровиробництво
Як у ЄС: стартує грантовий конкурс для малих сільгоспвиробників →

Допомога громадам
Перещепинський ЦНАП на Дніпропетровщині отримав «мобільний
офіс» →

Судочинство
Проєкт «Право-Justice» видав збірку про роботу судів під час війни →

Можливості

→ Конкурси Представництва ЄС в Україні

→ Конкурс програми «Громадськість за демократизацію»

→ Освіта

→ Культура

→ Охорона здоров'я

→ Місцеве самоврядування

«Несемо світло разом!». Стартувала кампанія з обміну ламп

30 січня офіційно стартувала кампанія з обміну ламп розжарювання на сучасні енергоощадні. Проєкт реалізується Міністерством економіки, Міністерством цифрової трансформації, АТ «Укрпошта» за підтримки Європейського Союзу.

ЄС профінансує 30 млн. LED ламп. Кожен з українців має змогу отримати п’ять таких в обмін на лампи розжарювання.

«Атакуючи українську енергетичну систему, свідомо завдаючи ударів по цивільній інфраструктурі, РФ прагне перетворити зиму на зброю у війні проти українського народу, ще більше ускладнити життя українців; позбавити лікарні, служби екстреної допомоги та домівки електроенергії, опалення та води, – наголосив під час прес-конференції **Голова Представництва ЄС в Україні Матті Маасікас** (на фото).– *Це – воєнні злочини, вони не можуть залишитися безкарними. Також наше завдання- мінімізувати й подолати їх наслідки. Я переконаний, що в цій роботі немає дрібниць, і кожна лампочка, яку замінять українці, також працюватиме на перемогу».*

За даними НЕК “Укренерго”, 40-60% енергії споживають домогосподарства. Водночас, за інформацією Міністерства енергетики України, у побуті українці досі використовують значну кількість ламп розжарювання, які в середньому «з’їдають» у вісім разів більше електроенергії за сучасні світлодіодні. За підрахунками фахівців, ефект від заміни старих ламп на енергоощадні становитиме приблизно 1 ГВт економії в часи пікових навантажень, і це допоможе суттєво скоротити дефіцит електроенергії.

Обміняти старі лампи на енергоощадні можна за допомогою застосунку «Дія». Для цього:

- Зайдіть у застосунок
- Оберіть розділ «Послуги-Обмін лампочок»
- Зазначте контактний номер телефону та відділення Укрпошти, у якому бажаєте обміняти лампи
- Зазначте тип та кількість світлодіодних ламп, які бажаєте отримати

Обміняти лампи у відділеннях Укрпошти можна і без реєстрації-однак лише якщо вони є у наявності.

Більше інформації:

Інструкція з обміну лампочок – https://svitlo.diia.gov.ua

Прес-реліз про старт кампанії – https://bit.ly/3j9EziN

Обсяг військової допомоги ЄС перевищив 9 млрд. євро

«Україна надає нам список необхідного їй озброєння. Брюссель координує дії з країнами-членами, аби його знайти та щоб надати компенсації за нього державам-членам», – так **Голова Представництва ЄС в Україні Матті Маасікас** пояснює механізм роботи Європейського фонду миру у відео, присвяченому військовій допомозі ЄС Україні, наданій 2022 року.

Ролик було поширено у рамках кампанії «Разом ми – Європа», яка триває вже майже півроку й метою якої є показати масштаб та різноманітність підтримки Європейського Союзу.

Військову допомогу Україні надають і ЄС як організація, і його держави-члени. Загальний обсяг такої підтримки лише у 2022 році становив 9 млрд. євро, з яких 3,1 млрд. надано Євросоюзом через Європейський фонд миру. 23 січня цього року Рада ЄС ухвалила рішення про надання таким чином ще 500 млн. євро.

Не менше важливою є гуманітарна допомога від ЄС, обсяг якої від початку повномасштабного російського вторгнення перевищив 500 млн. євро. Про це йдеться в іншому відео.

«Без європейської допомоги, швидкої реакції на наші запити набагато більше людей були би у відчаї на початку війни, – каже **Юлія Савостіна, волонтерка та співзасновниця організації Made In Ukraine.** *-Нам надсилали фури продуктів, предметів гігієни, дитячих сумішей, памперсів, медикаментів».*

У січні продовжила роботу пересувна експозиція оригінальних робіт дев'яти українських ілюстраторів на тему допомоги Європейського Союзу Україні та українцям під час війни-як в Україні, так і в державах-членах ЄС. Виставка завітала до Одеси (на фото).

«Сьогодні Одеса безжально та безглуздо піддається ганебним ракетним атакам Росії. Та ці спроби – ми знаємо – не зможуть зламати дух Одеси. Для нас велика честь відкривати нашу пересувну експозицію в цьому чудовому місті»,-зазначив **Ремі Дюфло, заступник голови Представництва Європейського Союзу в Україні.**

Після Одеси експозиція вирушила до Дніпра, де працює з 30 січня.

Більше інформації про кампанію: https://eu4ukraine.eu/together-we-are-europe-campaign-ua

«Україна там, де я»: як діти-переселенці відкривають для себе Уманщину

«Три години, проведені у парку, злетіли як одна мить. Наші юні учасники потрапили у справжню казку, адже гуляючи парковими алеями, вони побували і в Ітаці, і на берегах Егейського моря, в лабиринті Мінотавра, на острові Антицирцеї... »

Це відбувалося на початку січня у дендрологічному парку «Софіївка» в Умані у межах історичного квест-марафону «Україна там, де я», який провадить молодіжна організація «Майбутні лідери України». Грант на нього було отримано від фінансованого ЄС проєкту «Громадськість за демократизацію».

З перших днів війни Умань стала містом-хабом для переселенців, значна частина яких молоді люди. Тому в організації з'явилася ідея створення та проведення серії пізнавальних квестів для молоді з числа ВПО віком 10-14 років.

«Ми хочемо допомогти їм подолати негативні наслідки війни, створити умови для соціалізації та адаптації у новому місті, у легкій формі познайомити з історією Уманщини, – розповідає **керівниця проєкту Катерина Немировська.** – *Наразі учасниками є 27 молодих людей з Херсона, Харкова, Бахмута, Кремінної, Краматорська, Сіверодонецька, Мелітополя, Нової Каховки».*

Умань добре підходить для такого проєкту, адже має багату та цікаву історію. Тренери вибрали найголовніші історичні періоди міста та створили на їх основі тренінги, квести, інтерактивні екскурсії, майстер-класи. Учасники вже познайомилися з Трипільською культурою, польськими династіями, які жили на Уманщини у XVIII ст., відвідали дендрологічний парк «Софіївка», дізналися про Гайдамацький рух та історичну добу Коліївщина. Також для молоді провели уроки з гончарства, розпису по склу та вишивки.

Згадана на початку інтерактивна екскурсія до «Софіївки» була однією з найцікавіших, адже побудована на давньогрецькій міфології.

«Ми розгадувати головоломки, виконували завдання від тренерів та слухали розповідь екскурсовода. Це було вражаюче! – каже 11-річна **Тетяна Ярова з Сіверодонецька.** – *Уже майже вісім місяців я з родиною живу в Умані. Хоч і сумую за своїм містом, мені тут подобається. Цікаво було дізнатися про історію Умані, тому з радістю стала учасницею проєкту».*

А найбільше Тані сподобався квест «Територія Трипілля». Адже це була подорож, багато спілкування під час неї. Ще завдяки проєкту Тетяна знайшла в Умані нову подругу.

«Майже всі учасники проєкту навчаються не в уманських навчальних закладах, а онлайн у школах їхніх рідних міст, – зауважує **Катерина Немировська.** – *Тому квест-марафон –це ще й можливість знайти нових друзів, поспілкуватися з ними, весело й цікаво провести час. Зрозуміти, що в Умані вони не самі, тут у них є опора та підтримка».*

Більше інформації: «Майбутні лідери України» – https://www.facebook.com/flofuman

EU4PAR допомагає уряду роз'яснювати новий закон про адміністративну процедуру

Людина звернулася до Пенсійного фонду України з заявою про призначення пенсії за віком. Однак їй було відмовлено-мовляв, не надано документів, які підтверджують необхідний стаж, ще й у трудовій книжці є неточності стосовно назв підприємств.

Це одна із ситуацій, яку проєкт EU4PAR аналізував у січні на своїй сторінці у Фейсбук та на сторінці Реформи державного управління в межах підтримки Міністерства юстиції та Секретаріату КМУ у впровадженні загальної адмінпроцедури. Експерти щотижня моделюють різноманітні приклади та їх вирішення відповідно до нового закону «Про адміністративну процедуру», який набуде чинності 15 грудня 2023 року.

Відповідно до нього в описаному вище випадку відмова з боку Пенсійного фонду є протиправною. Адже адміноргган не зібрав необхідних доказів – документів та даних. Відповідно до нових положень, фонд мав би це зробити.

«До набуття законом чинності не так багато часу, як може здатися на перший погляд. За цей час публічна адміністрація та парламент мають привести у відповідність до норм нового закону спеціальне законодавство, – каже **керівник проєкту EU4PAR Угіс Сікс.** – *За попередньою експертною оцінкою, це щонайменше 139 законів та ще більша кількість інших нормативно-правових актів. Окрім того, всі залучені до системи надання адміністративних послуг мають зрозуміти принципи дії нового закону та навчитися його застосовувати. А що може краще пояснити це, як не приклади? Саме тому ми вже зараз щотижня ділимося яскравими та знайомими всім ситуаціями з реального життя, пояснюємо за принципом «як було» і «як буде».*

Закон «Про адміністративну процедуру» має запровадити загальні прозорі правила взаємодії між державою та громадянами й бізнесом замість сотень теперішніх процедур у різних адміноргганах. Це значно спростить отримання адмінпослуг, а також наблизить Україну до стандартів Європейського Союзу – подібні закони чи правова традиція діють в усіх державах-членах ЄС і є частиною єдиного європейського адміністративного простору для громадян і бізнесу.

Експерти EU4PAR підтримували уряд під час роботи над проєктом закону, а зараз-у підготовці до набуття ним чинності.

«Наші експерти активно долучаються до перегляду законодавства та визначення обсягів необхідних змін. Торік став доступним базовий онлайн-курс «Загальна адміністративна процедура». Розроблений та є у відкритому доступі Посібник для публічних службовців, а також короткострокові та довгострокові програми навчання держслужбовців та посадових осіб місцевого самоврядування, потрапити на які можна через Портал управління знаннями Національного агентства з питань державної служби, – додає Угіс Сікс.

Більше інформації про адмінреформу – https://par.in.ua

Проєкт EU4PAR – https://www.facebook.com/EU4PAR

Агровиробництво

Як у ЄС: стартує грантовий конкурс для малих сільгоспвиробників

Сільгоспвиробники Львівської, Івано-Франківської, Закарпатської та Чернівецької областей отримають гранти на загальну суму 3 млн. доларів від проєкту «Комплексне, конкурентоспроможне та економічно раціональне створення ланцюжків доданої вартості у сільському, рибному та лісовому господарствах». Його фінансує Євросоюз, а виконує Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО).

Проєкт стартував ще до війни. Після початку російського вторгнення адаптував свою діяльність до нових умов. Так, у березні-травні 2022 року 6 тисяч сімей отримали допомогу насінням овочів та насіннєвою картоплею.

Нині ж стартує конкурс заявок на отримання грантового фінансування. Метою є допомогти аграріям у переробці продукції та, відповідно, збільшенні її доданої вартості. Податися на конкурс можна через Державний аграрний реєстр. Передбачено, що гранти в 10 тис. доларів США зможуть отримати особисті селянські господарства, фізособи. 25 тисяч – малі та мікро-виробники. У Львівській області розраховувати на кошти можуть ті, що займаються ягідництвом, овочівництвом та аквакультурою. У інших-виробники гуцульської овечої та коров'ячої бриндзі, закарпатського меду та закарпатського вина.

«Ми протестуємо інструмент, через який 27 країн ЄС виплачують своїм фермерам дотації та надають грантову підтримку. Тестуємо через ДАР, і це також перше в Україні, – пояснює специфіку конкурсу **керівниця проєкту Ганна Антонюк**. *– Тому на перший конкурс не можемо взяти дуже широке коло учасників і всі області. Якщо пройдемо це успішно, то наступні будуть для більшого числа виробників різної продукції і у більшій кількості регіонів».*

Протягом січня проєкт проводив тренінги в пілотних областях і для всіх цільових груп виробників. Експерти пояснювали нюанси подання заявки та можливості, що надає участь у програмі.

Нещодавнє опитування ФАО щодо впливу війни на сільське господарство та сільські домогосподарства показало, що чверть українських виробників зменшили або припинили роботу. Окрім коштів сільгоспвиробники мають гостру потребу в консультуванні з розвитку бізнесу, маркетинговій інформації.

«Фінансування ЄС для цього проєкту спрямоване на відновлення або посилення довоєнного рівня функціональності сільськогосподарських ланцюжків доданої вартості. Це дозволить задовольнити потреби в продовольстві місцевого населення та внутрішньо переміщених осіб на заході країни та вирішити проблему продовольчої безпеки в усіх регіонах країни в найближчій та короткостроковій перспективі», – каже **Крістіан Бен Хелл, керівник сектору сільського господарства Представництва ЄС в Україні.**

Більше інформації:

Сюжет про проєкт на «Суспільному» – https://suspilne.media/358188-virobniki-guculskoi-brindzi-zmozut-otrimati-granti-vid-es

Прес-реліз – https://bit.ly/3XpZixh

Фото: Фейсбук – сторінка «Географічні зазначення в Україні»

Допомога громадам

Перещепинський ЦНАП на Дніпропетровщині отримав «мобільний офіс»

Валізка, укомплектована ноутбуком, сканером, принтером, Wi-Fi роутером для доступу до інтернету, акумулятором, терміналом для здійснення платежів, веб-камерою та іншим-усе це отримав у січні ЦНАП Перещепинської громади на Дніпропетровщині. «Мобільний офіс» – так називають цей комплект працівники установи.

Обладнання було надане проєктом «Міцні регіони-Спеціальна програма підтримки України», який співфінансується Євросоюзом та Німеччиною, а втілюється Німецьким товариством міжнародного співробітництва (GIZ).

“Мобільний офіс-це портативне автоматизоване робоче місце адміністратора, яке дозволяє здійснювати повноцінне надання адміністративних послуг за місцем перебування громадян, – каже **керівниця Перещепинського ЦНАПу Ольга Кучина.** – *Як правило це дуже практично для маломобільних груп населення та мешканців віддалених населених пунктів, які не завжди мають змогу самі приїжджати до навіть найближчого відділення Центру надання адміністративних послуг “.*

ЦНАП Перещепинської громади було відкрито кілька років тому за підтримки іншої програми ЄС – «U-LEAD з Європою». Загалом, у Перещепині активно працюють з проєктами міжнародної технічної підтримки.

«Завдяки співпраці з таким потужним партнером як проєкт «Міцні Регіони-Спеціальна програма підтримки України» нам вдалося залучити в громаду не тільки портативне робоче місце адміністратора ЦНАП, але й потрібне медичне обладнання, комп’ютерну техніку тощо, – розповідає **перещепинський міський голова Ярослав Цвіркун.** – *Загалом у 2022 році від цього проєкту громада отримала матеріально-технічної допомоги на суму близько 5 млн. грн. Це дуже велика підтримка для наших мешканців і справді покращує їх життя. Особливо соціально незахищених”.*

У січні Перещепинській громаді було також надано Мобільний комплекс моніторингу показників стану здоров’я. До нього входять телемедичний монітор, портативний електрокардіограф, інфрачервоний термометр, портативний мобільний біохімічний аналізатор та інше обладнання.

Проєкт «Міцні регіони-Спеціальна програма підтримки України» з бюджетом 10 мільйонів євро підтримує місцеві громади, зокрема на Сході та Півдні України. Він є частиною заходів ЄС, спрямованих на побудову стійкості до гібридних викликів та подолання наслідків пандемії COVID-19.

Більше інформації про проєкт:

Представництво ЄС в Україні – https://bit.ly/40a3OSC

Євроінтеграційний портал – https://eu-ua.kmu.gov.ua/node/4098

Судочинство

Проєкт «Право-Justice» видав збірку про роботу судів під час війни

«Під час першого влучання в суд снаряд поцілив у другий поверх, зруйнувавши кабінет, коридор та залу судових засідань. Дах та всі вікна в будівлі було пробито, проте перший поверх ще залишався майже неушкодженим», – згадує **Ольга Луньова, голова Вугледарського міського суду Донецької області.**

Її спогади містить, серед інших, збірка «Суди в умовах війни», видана нещодавно проєктом ЄС «Право-Justice». У ній 10 історій з вуст суддів, керівників та працівників апаратів судів. У спогадах – перші шокові хвилини війни, евакуації, окупація, робота судових бригад у гарячих точках, волонтерство та взаємопідтримка, електронне правосуддя у воєнний час.

«Попри повномасштабне вторгнення, судова система в Україні не припиняла функціонувати жодного дня. Це стало можливим завдяки зусиллям багатьох людей-суддів, працівників суду, судової адміністрації, служби судової охорони-які робили все для збереження доступу громадян України до правосуддя, – каже **Анна Адамська-Галлант, головна міжнародна експертка з питань судової реформи проєкту «Право-Justice».** *– Наш проект вирішив зібрати приклади цієї стійкості та крізь призму людських історій показати, як судовій системі вдалося вистояти».*

Керівниця Іванківського районного суду Київського області Тетяна Марченко розповідає у збірці, як працівники установи передавали інформацію про пересування ворожої техніки. Голова Луганського окружного адміністративного суду Тетяна Смішлива-як після евакуації з Сіверодонецька налагоджували електронне судочинство. Завідувачка сектору правового забезпечення та взаємодії зі ЗМІ Сумського окружного адміністративного суду Ірина Фетисова згадує особливий режим здійснення судочинства у березні минулого року, коли місто було в напівоблозі, не всі працівники могли діставатися суду. Кожна з десяти драматичних історій складається з багатьох менших, яскраво змальовуючи «екстремальне» судочинство воєнного стану з різних сторін.

«Судова система-це насамперед люди, які забезпечують безперервність правосуддя навіть під обстрілом, – каже **Світлана Майструк, спеціалістка з комунікацій, експертка проєкту «Право-Justice».** *– Тому проєкт вирішив показати, як вдалося зберегти працездатність судової системи в Україні після 24 лютого через історії тих, хто опинився в епіцентрі подій, а також хто активно допомагає за лаштунками».*

Проєкт також підтримував українські суди «за лаштунками» у найважчий час. Зокрема, після початку війни було проведено низку спеціальних семінарів, участь у яких взяли приблизно 200 суддів і працівників судів. Це був цінний обмін досвідом роботи у незнаній досі ситуації, коли звичні стандартні рішення не працюють. Також проєкт забезпечив передачу судам індивідуального захисного спорядження та засобів радіозв'язку для підвищення безпеки працівників і відвідувачів судів в екстрених ситуаціях.

Більше інформації:

Збірка «Суди під час війни» – https://bit.ly/40awhHY

Сайт проєкту «Право-Justice» – https://www.pravojustice.eu

Фейсбук сторінка – https://www.facebook.com/Pravojusticeukraine

На фото «Право-Justice»: будівля Макарівського районного суду після окупації

Можливості

Конкурси Представництва ЄС в Україні

Триває конкурс проєктів Євроклубів. Проєкти можуть бути спрямовані на висвітлення тематичних пріоритетів, розвиток мережі Євроклубів, відзначення тематичних дат і тижнів, організацію конкурсів «Якою я бачу європейську Україну».

Реченець – 12 лютого 2023 року

Детальніше – https://bit.ly/3GOP3M7

До участі в конкурсі заявок на проведення "Днів кар'єри ЄС" у 2023 році запрошуються Інформаційні центри ЄС, а також вищі навчальні заклади та громадські організації. Протягом року планується провести щонайменше 15 таких заходів для студентів та молоді України.

Реченець-15 лютого 2023 року

Детальніше – https://bit.ly/3XBM3JY

Конкурс заявок на проведення заходів Мереж ЄС призначено для Team Europe Ukraine, College of Europe Alumni Association, Young European Ambassadors, EU Study Days Alumni. 2023-го буде підтримано сім заходів, спрямованих на інформування громадськості, медіа, органів влади та місцевого самоврядування про пріоритетні напрями політики ЄС та його співробітництва з Україною.

Реченець – 15 березня 2023 року

Детальніше – https://bit.ly/3XlzG4R

Триває набір для участі у EU Study Days (Єврошколи)-2023. Подаватися можуть учні середніх шкіл, ліцеїв, гімназій, які здобувають середню освіту (9-11 класи); студенти магістратури або останнього курсу бакалаврату українських ВНЗ денної форми навчання та аспіранти будь-якої форми навчання.

Реченець – 6 березня 2023 року

Детальніше – https://bit.ly/3DpxuRP

Європейська школа у Тбілісі (Грузія), оголошує конкурс заявок на стипендіальну програму на 2023/2024 навчальний рік за підтримки Європейського Союзу та International Baccalaureate. До участі запрошуються учні з Азербайджану, Білорусі, Вірменії, Грузії, Молдови та України, яким виповниться 16-17 років станом на 1 вересня 2023 року.

Реченець – 16 березня 2023 року

Детальніше – https://eapeuropeanschool.eu/

Культура

У рамках програми «Креативна Європа» триває конкурс пропозицій на отримання грантів для здійснення перекладу, реклами та розповсюдження художньої літератури, а також на діяльність, спрямовану на підтримку продажу прав на переклад у Європі та за її межами.

Реченець – 21 лютого 2023 року.

Детальніше – https://bit.ly/3Poibhb

Програма «Креативна Європа» проводить конкурс «Розвиток аудиторії та кіноосвіта», метою якого є промоція європейських аудіовізуальних творів, особливо з використанням цифрових технологій.

Реченець – 30 березня 2023 року

Детальніше – https://creativeeurope.in.ua/programs/89

Гранти до 150 тис. євро можуть отримати європейські кінофестивалі, в програмі яких не менше 50% наднаціональних європейських кінострічок, а щорічна активність фестивалів має бути спрямована на розширення аудиторій всіх вікових груп, особливо молоді.

Реченець – 9 березня 2023 року

Детальніше – https://creativeeurope.in.ua/programs/91

Охорона здоров'я

Конкурс програми «Громадськість за демократизацію»

У рамках фінансованої ЄС програми «Громадськість за демократизацію» триває постійно діючий конкурс грантів з надання допомоги і підтримки організаціям громадянського суспільства, волонтерам та ініціативним групам.

Детальніше – https://bit.ly/3GNFH39

Освіта

Університет Гента проводить прийом заявок від українських дослідників та професіоналів, які бажають розширити свої знання в галузі права та політики ЄС. Для них спеціально розроблено модуль програми Еразмус+ Жан Моне "Онлайн Академія UGent з права та політики ЄС для українських викладачів" (Academy4UA).

Реченець – 20 лютого 2023 року

Детальніше – https://academy4ua.eu

Наукові, академічні та навчальні заклади, освітні та науково–дослідні інститути, лікарні, експертні мережі, приватні організації, органи влади та організації громадянського суспільства, пацієнтські організації та інші можуть взяти участь у конкурсі на отримання малих грантів у сфері охорони здоров'я від програми EU4Health.

Реченець – 21 лютого 2023 року

Детальніше – https://bit.ly/3VwPnVN

Вісник співпраці ЄС-Україна підготовлений проєктом "Українцям про ЄС» (CEU4U), що фінансується Європейським Союзом.

ПРЯМУЄМО РАЗОМ

Додаткова інформація: Антон Теретишник, медіаексперт проєкту CEU4U, ел.пошта: **Anton.Teretyshnyk@ecorys.com**